

hvorpaa disse to Hensyn vare combinerede i Loven af 21de Marts 1864. Jeg tilstaaer, jeg har ogsaa af den Erfaring, der foreligger, fundet Anledning til at forlade Contingentprincipet, og jeg skal sige Dem, hvorfor. Jeg har gjort det, fordi jeg, naar Taleren var om en Skat, som skulde gaae igjennem flere Aar, troede ikke at burde tage et ubelukkende Hensyn alene til Statskassens Krav, men ogsaa at burde tage et Hensyn til dem, der skulde udrede det, saa at jeg altsaa, selv om jeg saa, at der i det nye System, jeg foreslog, blev en svagere Tryk til at tvinge Skatten frem, dog maatte vælge dette, naar jeg derigjennem kunde vinde, at fjerne nogle af de Ulemper, som aabenbart ligge i Contingentsystemet. Contingentsystemet er fra Først til Sidst en reen Vilkaarlighed. Det er sandt, naar der staaer i Lovudkastets Motiver, at man, forsaavidt man kun seer paa de store Resultater, ikke kan sige Andet, end at det er ganske heldigt; men Gjennemsnitsstørrelser ere af sig selv af en noget problematisk Bestaenhed, naar man deraf vil uglede Principer, og, vil man gennemgaae det detaillerede Materiale, saa vil man see, at det er saa langt fra, at Systemet har givet Egelighed overalt, at der tværtimod foreligger al Grund til at søge at komme ind paa en anden Vej end den, som man gennem dette System var staaet ind paa. Men, ville de Herrer sige: Contingentsystemet er mere praktisk; jeg svarer Dem dertil: Nei, mine Herrer, og jeg skal ligeoverfor det ærede 7de Medlem for Kjøbenhavn sige, at ogsaa jeg er praktisk Landmand og har navnlig i dette Forhold havt en saadan Veilighed til at opnaae Praxis, som maaskee Faa have havt, idet jeg ikke alene har havt med den Sag at gjøre i de lovgivende Forsamlinger, og havt en ikke liden Deel i den, men ogsaa i de communale Stillinger, som Medlem af Amtsråd, Sogneforstanderråd og som Medlem af Overligningscommissionen, saa jeg har seet maaskee Meer af det Slags Ting, end de allerfleste Andre. Og, naar jeg spørger: Er det virkelig saa, at det System, jeg har tilbadt mig at foreslaae, fordrer større Kraft end det Andet, eller at det paalægger Communerne vanskeligere Opgaver end Contingentsystemet, da svarer jeg ubetinget Nei. Jeg holder mig

overbeviist om, at de communale Autoriteter langt lettere ville være istand til at fyldestgjøre dette System, end de have været istand til at fyldestgjøre de Krav, som Contingentsystemet stiller. Naar jeg saaledes først vil holde mig til Amtsrådet, da siger jeg, at der er stillet en meget vanskelig Opgave, ja, jeg frygter næsten ikke for at sige en umulig Opgave for Amtsrådet —, og dets Virksomhed er en af Hovedopgaverne ved Contingentsystemet, thi det er Amtsrådet, der skal foretage Fordelingen mellem Communerne; — thi det er en Umulighed at fordele en saa stor Sum retfærdigt mellem Communerne efter deres Skatteevne; det forudsætter et saa nøjagtigt og specielt Kjendskab til de enkelte Communer og deres Beboeres Tilstand, at det ikke er muligt for et Amtsråd at gennemføre det. Og, mine Herrer, naar jeg nu vil henvende mig til Erfaringerne, lad os da eftersee det Lovudkast, og navnlig den Deel af den over samme afgivne Betænkning, som et æret Medlem igaar sigtede til, og see, hvad Erfaringen der har ført til; den har ført til, hvad jeg tilstaaer for mig staaer som en Bedersthyggelighed, at man har maattet udsønde enkelte bestemte Dele af det store Complex, som man ellers holder samlet — jeg sigter navnlig til Søkkelunds Herred — og bestatte dem særligt. — Det er ganske rigtigt, som det er bemærket af flere ærede Medlemmer, at § 6 er kommen ind, fordi jeg søgte, at den ikke kunde undværes, naar jeg skulde forlade Contingentsystemet, hvilket efter min Overbeviisning slet ikke kunde passe, naar Lovforslaget ikke skulde bygge paa en bestemt Sum; og, trods de Indvendinger, der ere anførte mod § 6, holder jeg mig endnu ikke blot overbeviist om, at man, selv om man vender tilbage til Contingentsystemet, vil være nødt til at beholde den, men jeg er endog saa dristig at ville sige, at jeg anseer den for en af de meest praktiske Paragrafer i hele Lovforslaget. Der kan være mange Grindringer at gjøre mod denne som mod andre Paragrafer, der kan være Indvendinger at gjøre mod dens Princip, som jeg ikke kan afvise med Andet, end at der overhovedet ikke er noget Skatteprincip, som kan staae sig for en skarp og gennemgaaende Kritik; men, naar man har spurgt mig, hvorledes jeg er